

Till Nordiska rådet

Svar på rekommendation 14/2022 om vänskapsskolor och vänskap mellan utbildningsinstitutioner

1. Rekommendationen

Rekommendationen har följande ordalag:

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet att

- arbeta med konkretisering av ramarna för ett nordiskt samarbete på undervisningsområdet med särskild hänsyn till att etablera ramverk för vänskapsskolor och vänskap mellan nordiska utbildningsinstitutioner till nytta för sammanhållningskraft i Norden och den nordiska identiteten.

2. Svar från Nordiska ministerrådet

Samarbetsprogrammet för Nordiska ministerrådet för utbildning och forskning (MR-U) från 2019, som är förlängt till utgången av 2024, har bland annat fokus på att stöda nordisk mobilitet både när det gäller elever och studenter och utbildningsinstitutioner samt nätverksbyggande, utvecklingsprojekt och skrukturellt samarbete på olika nivåer.

Nordplus-programmet möjliggör i dagsläge ett mångsidigt samarbete mellan utbildningsinstitutioner i Norden och i de baltiska länderna.

Nordplus faciliterar aktivt ett brett nätverkande och hjälper intresserade skolor att hitta samarbetspartners, till exempel genom ett register för skolor som söker partners på nordplusonline.org. Nordplus-administrationen ordnar även regelbundet Nordplus-kaféer och särskilda kontaktseminarier för att hjälpa nya skolor och utbildningsinstitutioner samt lärare att komma i kontakt med varandra. Nu senast ordnades ett välbesökt seminarium i maj 2022 för förskolelärare.

Det finns, så som det nämns i betänkandet för rekommendationen, även en särskild portal för vänskolor på portalen Norden i skolan under Föreningen Norden.

Nordplus är ett lätt tillgängligt program som finansierar gemensamma projekt, klassutbyte, jobshadowing för lärare osv. Programmet har ett flexibelt ramverk som möjliggör olika slags samarbetsprojekt och -utbyte. Ansökningarna bedöms i en samlad grupp enligt samma bedömningskriterier.

Däremot ser vi det mer problematiskt att öronmärka finansiering för dylik vänskapsverksamhet. Det skulle kräva ett separat ackrediteringssystem och ett eget regelverk för kvalitetsbedömning. De nordiska medlen är för små för att delas upp i flera olika finansieringspottar.

Samarbetesinitiativ som har en karaktär av vänskapsverksamhet kan bra söka stöd från Nordplus. En konkurrensbaserad finansiering bidrar även till kvalitet i de genomförda projekten. Det finns redan idag flera projekt inom Nordplus Junior som baserar sig på vänortssamarbete.

Nordiska ministerrådet bedömer också att samarbete alltid ska basera sig på frivillighet. Det som kan göras för att främja dylik verksamhet istället, kunde vara att man lyfter fram goda exempel på vänskapsskolor i de informationsinsatser som görs inom ramen för Nordplus Junior framöver.

Nordiska ministerrådet anser härmed rekommendationen vara uppfylld.